

21. oktober 2007

KÆMPE SKATTELETTELSE TIL DE RIGESTE 64-ÅRIGE

Forslaget om et skattefrit år for de 64-årige giver næsten en mia. kr. i skattelettelse til de rigeste 64-årige, der i forvejen er i beskæftigelse. Næsten to tredjedele af de 64-årige med en årlig indkomst over 400.000 får en skattegevinst på 100.000 kr.

Resumé: Det samlede dødvægtstab som følge af forslaget om et skattefrit år for de 64-årige udgør næsten én mia. kr. Dette dødvægtstab går til de 64-årige, der i forvejen er i beskæftigelse, og som typisk tilhører den rigeste del af befolkningen. Således er 60 procent af dem, der får del i skattelettelsen, blandt de 30 procent rigeste i befolkningen.

I alt får godt 9.000 personer del i dødvægtstabet. Disse personer får i gennemsnit en skattelettelse på omkring 85.000 kr., har en gennemsnitlig bruttoindkomst på 420.000 kr. og har omkring 1,3 mio. kr. i nettoformue.

De 64-årige, der får glæde af forslaget, er typisk højtuddannede. Mens næsten halvdelen af alle 64-årige med en lang videregående uddannelse får glæde af forslaget, er det blot 12 procent af de ufaglærte 64-årige, der får del i skattelettelsen. Derudover er mænd overrepræsenteret i gruppen.

Nedslidte personer, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, får ingen glæde af skattelettelsen. Blot 15 procent af de personer, der var lønmodtagere på grundniveau som 59-årige, får gavn af skattelettelsen, mens hele 37 procent af dem, der var lønmodtagere på højeste niveau som 59-årige, får del i skattelettelsen.

En stor andel af de 64-årige bosat nord for København får glæde af forslaget. De tre kommuner, hvor den største andel af de 64-årige får en gevinst, er Allerød, Gentofte og Rudersdal, hvor omkring en tredjedel af de 64-årige får en gevinst fra forslaget. De tre kommuner, hvor den mindste andel af de 64-årige får en gevinst, er Frederikshavn, Randers og Bornholm, hvor godt en tiendedel får gevinst fra forslaget.

KÆMPE SKATTELETTELSE TIL DE RIGESTE 64-ÅRIGE

Forslaget om et skattefrit år for de 64-årige vil betyde en markant skattelettelse til de 64-årige, der allerede er på arbejdsmarkedet. I alt uddeles knap en mia. kr. i skattelettelse til godt 9.000 personer, der alle er 64 år. I gennemsnit får disse personer en skattelettelse på 85.000 kr.

Til sammenligning giver den aftalte VKO skattepakke omkring 5.300 kr. i gevinst til de rigeste ti procent af befolkningen. Skattegevinsten ved det skattefrie år for de 64-årige giver altså væsentlig større gevinster, koncentreret på en meget lille gruppe.

Omfanget af dødvægtstabet ved det skattefrie år er illustreret i tabel 1.

Tabel 1. Dødvægtstab som følge af skatteforslag, 2007-priser

Antal berørte personer (1.000 personer)	9,3
Gennemsnitlig skattelettelse (1.000 kr.)	84,9
Dødvægtstab (mia. kr.)	0,8

Anm.: Se boks 1 for beregningsforudsætninger.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Udover skattebesparelsen for de 64-årige, der i forvejen er i arbejde, vil forslaget betyde, at nogle personer vælger at blive på arbejdsmarkedet til de bliver 65 år frem for at gå på efterløn. Omfanget af dette er usikkert. I dette notat ses der udelukkende på fordelings effekterne af det sikre dødvægtstab, der er illustreret ovenfor i tabel 1.

Rige og formuende 64-årige får den største gevinst

Mange af de personer, der får denne skattelettelse, er i forvejen personer med en høj indkomst. Således tilhører over en fjerdedel af de personer, der får skattelettelsen, de rigeste ti procent i hele befolkningen, og knap 60 procent af dem, der får del i skattelettelsen, tilhører de 30 procent rigeste i Danmark.

I tabel 2 er indkomstfordelingen for de personer, der får del i skattelettelsen, vist. Af tabellen fremgår det, at blot 4,3 procent af de 64-årige, der har en bruttoindkomst under 200.000 kr., får gavn af skattelettelsen. Og disse personer får ”kun” en skattelettelse på 23.500 kr. Omvendt får knap to tredjedele af de 64-årige, der har en indkomst over 400.000 kr., glæde af skattelet-

telsen. Og disse får fuld bonus, dvs. en gennemsnitlig gevinst på knap 100.000 kr.

Tablet 2. Indkomstfordeling for dem der får skattebesparelsen

Indkomst-interval	Bruttoindkomst	Skatte-besparelse	Antal	Andel af ind-komst gruppe
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 personer	Procent
Under 200.000	75,1	23,5	1,2	4,3
200-300.000	257,3	80,0	2,0	13,8
300-400.000	347,2	97,9	2,5	42,2
400-500.000	443,9	99,7	1,5	59,4
500-600.000	545,0	99,8	0,8	63,7
600-700.000	646,9	100,0	0,5	68,8
700-800.000	753,4	100,0	0,2	64,0
800-900.000	845,9	99,3	0,2	67,6
900-1 mio.	947,9	100,0	0,1	62,7
Over 1 mio.	1.802,4	99,4	0,3	63,7
Total	417,7	84,9	9,3	16,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Det ses af tabellen, at sammenlagt får 9.300 personer en gevinst af forslaget, hvilket svarer til 16,9 procent af alle de 64-årige. Disse personer har en gennemsnitlig indkomst på knap 420.000 kr. og får en gennemsnitlig gevinst på knap 85.000 kr.

Knap to tredjedele af de 64 årige, der har en indkomst over 400.000 kr., får gevinst af forslaget. Stort set alle i denne gruppe kan udnytte forslaget helt op til de 100.000 kr. Tabellen illustrerer altså med al tydelighed, at de rigeste blandt de 64-årige får en meget stor gevinst af forslaget, uden at ændre deres arbejdsindsats. Faktisk kan der være risiko for, at de sætter deres arbejdsudbud ned.

Går man fem år tilbage og ser på hvilken indkomst, de 64-årige den gang havde, så tilhørte de også den gang den rigeste del af befolkningen. Blandt dem, der får gavn af forslaget, var knap 30 procent blandt de ti procent rigeste i hele Danmark som 59-årige. Derudover var omkring to ud af tre, der får en gevinst, blandt den rigeste tredjedel af hele befolkningen.

I tabel 3 er fordelingen af personer, som får gavn af forslaget, vist på deciler for hele befolkningen. Tabellen viser hvor stor en andel af dem, der får gavn af forslaget, som tilhører hver decil for hele befolkningen. Eksempelvis fremgår det af tabellen, at som 59-årige var 29,6 procent af dem, der fik gavn af forslaget, blandt de ti procent rigeste i hele befolkningen. Og som

64-årige var 27,6 procent af dem, der fik gavn af forslaget, blandt de ti procent rigeste i hele befolkningen.

Tabel 3. Fordeling for dem, der får gevinst af forslaget på deciler

Decil	Fordeling af dem der får gevinst, som 59-årige	Fordeling af dem der får gevinst, som 64-årige
	Procent	
Fattigste ti procent	6,0	6,4
2	2,8	2,8
3	3,0	2,7
4	4,5	4,1
5	5,9	6,7
6	8,4	9,4
7	8,7	10,4
8	13,9	14,2
9	17,3	15,9
Rigeste ti procent	29,6	27,6
I alt	100,0	100,0

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

De personer, der får glæde af skattelettelsen, har også en større nettoformue end de 64-årige, der ikke får del i skattelettelsen. I gennemsnit har de 64-årige, der ingen gevinst får, en nettoformue på 570.000 kr., mens nettoformuen for dem, der får en gevinst, er 1,3 mio. kr. Altså en nettoformue, der er over dobbelt så stor. Derudover har omkring en femtedel af dem, der får glæde af skattelettelsen, en nettoformue over to mio. kr. Hertil kommer evt. pensionsformuer, der ikke er med i opgørelsen.

Højtuddannede og mænd er overrepræsenteret blandt dem, der får skattelettelsen

Blandt de personer, der nyder godt af skattegevinsten, er der relativt mange højtuddannede, mænd, topledere og selvstændige.

I tabel 4 er uddannelsesfordelingen for de personer, der får en skattelettelse af forslaget, vist. Af tabellen fremgår det, at næsten halvdelen af alle 64-årige med en lang videregående uddannelse får en gevinst fra forslaget uden at arbejde én time mere, end de gør i dag. Derimod er det kun godt 12 procent af personer med grundskolen som højst fuldførte uddannelse, der får en gevinst af forslaget.

Tabel 4. Uddannelsesfordeling for personer, der får en gevinst af skattefor-
slaget

Højest fuldførte uddannelse	Bruttoind- komst	Skatte- besparelse	Antal	Andel af uddan- ningsgruppe
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 personer	Procent
Grundskole	306,5	73,5	3,0	12,2
Gymnasial	499,9	92,5	0,2	21,5
Erhvervsfaglig	383,2	85,9	3,3	16,6
KVU	477,5	91,0	0,4	22,1
MVU og ba- chelorere	521,8	94,3	1,5	25,0
LVU	657,3	96,4	1,0	46,4
Total	417,4	84,9	9,3	16,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Årsagen til, at en stor andel af de højtuddannede 64-årige får glæde af forslaget, er, at disse har en relativ høj beskæftigelsesgrad sammenlignet med andre uddannelsesgrupper. Højtuddannede er typisk kommet senere ud på arbejdsmarkedet og har besat stillinger, der er mindre nedslidende og mere udfordrende end lavt uddannede personer. Blandt de lavt uddannede er der derfor en langt højere andel, der har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de bliver 64 år, og de får derfor ikke på samme måde glæde af skattefor-
slaget.

I tabel 5 er kønsfordelingen af personer, der får en gevinst fra forslaget, vist. Som det fremgår af tabellen, er der mere end dobbelt så mange mænd end kvinder, der får gavn af forslaget. Knap en fjerdedel af de 64-årige mænd får en gevinst af forslaget, mens kun hver tiende kvinde får en gevinst. Samtidig får mænd en gennemsnitlig gevinst af forslaget, der er større end kvin-
dernes.

Tabel 5. Kønsfordeling for de personer, der får en gevinst af forslaget

Køn	Brutto- indkomst	Skatte- besparelse	Antal	Andel af gruppe
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 personer	Procent
Mand	450,3	85,5	6,3	23,6
Kvinde	346,5	83,7	2,9	10,5
Total	417,7	84,9	9,3	16,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Selv når man ser på de 64-årige, som er i beskæftigelse, rammer forslaget skævt. Det skyldes, at der i beregningerne er forudsat, at man skal være

fuldtidsbeskæftiget i 80 procent af tiden i hvert af årene fra 61-64 år for at få gavn af forslaget. Det er der nogle af de beskæftigede, der ikke opfylder, og de får derfor ikke glæde af skattelettelsen.

I tabel 6 er fordelingen for personer, der får glæde af skatteforslaget, på socioøkonomisk gruppe vist. I tabellen er personerne fordelt efter hvilken socioøkonomisk gruppe, de tilhørte som 59-årige. Af tabellen fremgår det, at 33 procent af alle 64-årige, der var lønmodtagere på højeste niveau som 59-årige, får glæde af forslaget. Omvendt er det blot 15 procent af de 64-årige, der var lønmodtagere på grundniveau som 59-årige, der får en gevinst af forslaget. Det skyldes, at en stor del af lønmodtagerne på grundniveau har trukket sig tilbage fra arbejdsmarkedet, før de bliver 64 år.

Tabel 6. Socioøkonomisk fordeling som 59-årig for de personer, der får gevinst af forslaget

	Bruttoindkomst	Skatte- besparelse	Antal	Andel af socio gruppe
	1.000 kr.	1.000 kr.	1.000 personer	Procent
Selvstændig el. medhjælper	335,1	61,3	2,4	47,0
Topleder	841,6	96,6	0,6	36,8
Lønmodtager højeste niveau	520,5	97,5	1,7	33,0
Lønmodtager mellemløsniveau	429,7	95,8	1,3	26,6
Lønmodtager grundniveau	333,7	90,1	3,0	15,0
Ledig	302,2	85,3	0,1	1,7
Uden for ar- bejdsstyrken	389,3	73,3	0,1	0,4
Gennemsnit	417,7	84,9	9,3	16,9

Anm.: Som tabel 1.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

Af tabellen ses det også, at der er nogle få personer, der fremstår som ledige eller uden for arbejdsstyrken, men som alligevel får del i forslaget. Det skyldes, at de er kommet tilbage på arbejdsmarkedet, mens de har været 61-64 år.

Endelig kan man af tabellen se, at 37 procent af dem, der var topledere som 59-årige, får en gevinst af forslaget. Disse har en gennemsnitlig bruttoindkomst på godt 840.000 kr. og får en skattegevinst tæt på 100.000 kr.

Specielt høj skattelettelse til 64-årige bosat nord for København

Fordeler man skattegevinsten geografisk, ses det, at det specielt er kommunerne nord for København, hvor en stor andel af de 64-årige får glæde af skattelettelsen. Ser man på de ti kommuner, hvor den største andel af de 64-årige får glæde af skatteforslaget, så er det specielt kommunerne nord for København, der er repræsenteret. Således udgøres top tre af Allerød, Gentofte og Rudersdal kommuner, hvor omkring en tredjedel af de 64-årige får glæde af skatteforslaget.

Ser man i stedet på de ti kommuner, hvor den mindste andel af de 64-årige får glæde af forslaget, så er udkantskommunerne overrepræsenteret. De tre kommuner, hvor den mindste andel får glæde af forslaget, er Frederikshavn, Randers og Bornholm, hvor omkring en tiendedel af de 64-årige får glæde af forslaget.

Top ti og bund ti over kommuner, hvor den største andel af de 64-årige får glæde af forslaget, er illustreret i tabel 7.

Tabel 7. Top ti og bund ti over kommuner, hvor den største andel af 64-årige får glæde af skatteforslaget

Top ti	Andel	Bund ti	Andel
Allerød	34,3	Frederikshavn	10,5
Gentofte	31,7	Randers	10,7
Rudersdal	30,6	Bornholm	11,3
Ringsted	29,6	Tønder	11,6
Fredensborg	28,9	Lolland	11,6
Lyngby-Taarbæk	25,6	Fredericia	12,3
Vesthimmerland	25,5	Sønderborg	12,7
Hørsholm	25,5	Middelfart	13,2
Furesø	25,0	Jammerbugt	13,4
Solrød	24,1	Brønderslev-Dronninglund	13,4

Anm.: Som tabel 1. Kun kommuner, hvor mere end 30 personer får glæde af forslaget, er medtaget i tabellen.

Kilde: AErådet på baggrund af lovmodellens datagrundlag.

I figur 1 illustreres det hvilke kommuner, hvor den største andel af de 64-årige får gevinst af forslaget. Af landkortet fremgår det, at udover, at relativt mange i kommunerne nord for København får en stor gevinst, så er der også enkelte kommuner i Jylland, hvor relativt mange 64-årige får del i gevinsten. Blandt disse personer er der en overvægt af personer beskæftiget inden for landbrug.

Boks 1. Beregningsforudsætninger

Forlagets konkrete udformning er endnu ikke klarlagt, men i beregningerne er det forudsat, at skattebesparelsen kun gives til personer, der har været beskæftiget som lønmodtager i mere end 80 procent af tiden i hvert af årene fra 61 til 64 år, har arbejdet som selvstændig erhvervsdrivende eller været medhjælpende ægtefælle til en selvstændig. Grænsen på 80 procents fuldtidsbeskæftigelse i løbet af fire år er fastsat som en mulig grænse, da skatteforslaget endnu ikke er konkretiseret. Skattebesparelsen kan maksimalt udgøre 100.000 kr. per person. Kun personer, der er 64 år i 2004 er medtaget i analysen. Alle beløb er kørt frem til 2007-priser med lønudviklingen.